

سوالات درس به درس منطق سال اول دبیرستان

ردیف	درس اول
۱	جملات صحیح را با (ص) و جملات غلط را با (غ) مشخص کنید . الف : ارسطو ابداع کننده علم منطق است . ب : تفکر و اندیشه از زمان ارسطو به وجود آمد . ج : تفکر و اندیشه از زمان آفرینش انسان به وجود آمد . د : میزان آگاهی حیوان با قدرت تفکر و اندیشه انسان قابل مقایسه نیست .
۲	جاهای خالی را با عبارات مناسب پر کنید : ۱ . مدون علم منطق ..... است . ۲ . داستان تفکر و اندیشه با ..... آغاز شد . ۳ . واقعیت وجودی انسان آمیخته از ..... و ..... است . ۴ . قواعد حاکم بر دنیای تفکر ..... نام دارد . ۵ . معیار برتری انسان بر سایر مخلوقات ..... اوست . ۶ . در کتابهای منطقی و فلسفی از قدرت تفکر و اندیشه بشری به ..... یاد می کنند . ۷ . منطق ما را با طرز کار ذهن آشنا می کند و این آشنایی موجب ..... و مانع ..... در هنگام تفکر می گردد . ۸ . از ذات انسان سرچشمه می گیرد و هیچ کس ابداع کننده ی آن نیست . ۹ . منطق ..... بر دنیای تفکر انسان است . ۱۰ . تفکر ضوابطی دارد کشف این ضوابط به ..... مربوط است . ۱۱ . منطق از ..... انسان سرچشمه می گیرد و هیچ کس ..... آن نیست .
۳	فایده ی علم منطق را بیان کنید .
۴	علم منطق چگونه دانشی است ؟
۵	اساس اندیشیدن ارادی است یا غیر ارادی ؟ چرا ؟
۶	آیا می توان ارسطو را ابداع کننده ی علم منطق دانست ؟ توضیح دهید .
	درس دوم

۱	جملات صحیح را با (ص) و جملات غلط را با (غ) مشخص کنید . الف : عمل تعریف اختصاص به مراحل اولیه زندگی دارد و استدلال اینگونه نیست . ب : تعریف و تبیین اشیاء برعهده ی علم منطق نیست . ج : در تعریف باید از مفاهیم و کلمات کلی تر، به مفاهیم جزئی تر برسیم .
۲	جاهای خالی را با عبارت مناسب پر کنید : ۱. فکر کردن ..... انسان است و از او جدا نمی شود . ۲. تفکر برای رسیدن به ..... و ..... است . ۳. در تصدیقات ..... و ..... وجود دارد . ۴. در هنگام تصور یک مفهوم با ..... و ..... سروکار نداریم . ۵. وقتی انسان تصورات مجهول را با اندوخته های تصویرش روشن کند ..... انجام داده است . ۶. هدف منطق شیوه درست اندیشیدن در ..... و ..... را نشان می دهد .
۳	کاری که انسان انجام می دهد تا به یک حکم برسد ..... نام دارد . الف : تصدیق ب : تصور ج : تعریف د : استدلال
۴	تعاریفی که در زیر به آن ها اشاره می شود درست است یا غلط؟ چرا؟ (اشکال تعاریف زیر را مشخص کنید) ۱. دایره ، شکلی است که محیط آن منحنی است . ۲. انسان، حیوان گوشتخوار است . ۳. مثلث، شکل سه ضلعی متساوی الاضلاع است . ۴. مربع ، شکلی است که چهار ضلع مساوی دارد .
۵	هریک از جملات زیر کدام یک از شرایط تعریف را ندارد ؟ الف : اگر معرف بعضی از ویژگی های مجهول را روشن کند و بعضی را نادیده بگیرد . ب : اگر معرف بعضی از ویژگی های بی ارتباط را نیز شامل شود .
۶	(در تعریف از مفاهیم ساده و بدون ابهام استفاده شود) این جمله اشاره به کدام شرط از شرایط تعریف دارد ؟
۷	برای شناساندن یک مفهوم به مخاطب از چند راه استفاده می کنیم؟ مثال بزنید .
۸	تصور و تصدیق را همراه با مثال تعریف کنید .
۹	مفاهیم زیر را تعریف کنید : استدلال : تعریف :
۱۰	علم و ادراک انسان به چند دسته تقسیم می شود ؟ فقط نام ببرید .
۱۱	۴ مورد از شرایط تعریف درست از نظر ارسطو را، ذکر نمائید.
۱۲	هدف منطق چیست ؟
۱۳	انسان هنگام فعالیت فکری چه کارهایی انجام می دهد؟

۱۴	اجزای تشکیل دهنده ی (سخن موزون قافیه دار = شعر) را مشخص کنید .
۱۵	یک مثال برای (تعریف به اخص) یا (مانع بودن تعریف) بیان کنید .
	درس سوم
۱	صحيح يا غلط بودن جملات زیر را مشخص کنید : الف : بین دو مفهوم کلی ایستاده و نشست نسبت عموم و خصوص من وجه برقرار است . ب : همه ی مفاهیم کلی در خارج مصداق دارند . ج : متساوی الساقین عرضی مثلث است . د : مفاهیم درونی همان عرضیات هستند . ه : تعریف کردن و استدلال یک پدیده دستوری نیست .
۲	گزینه مناسب داخل پرانتز را انتخاب نمایید : الف : اگر دو مفهوم کلی از جهت صدق برافراشان با هم مقایسه شود (دو- سه- چهار) حالت پیدا می کنند . ب: مفاهیم (جزئی / کلی) در تعریف قابل استفاده نیستند.
۳	از بین مفاهیم زیرذاتی و عرضی را مشخص کنید : *حساس بودن برای انسان *۱۸۰درجه برای مثلث *شور بودن برای آب * جسم غیر نامی برای سنگ *جسم برای خرگوش * جوهر برای گیاه
۴	مشخص کنید مفاهیم زیر جزئی هستند یا کلی ؟ *ابن سینا *سگ گله * حیوان نجیب * قاره آسیا *کوه *ملاصدرا *ایران * نماز ظهر *یونان * حکیم * شهر *دریاچه
۵	در جمله (پدر بزرگ علی در باغ روستای محمود آباد یک درخت گیلاس کاشت) یک نسبت تباین و یک نسبت عموم و خصوص مطلق مشخص نمایید .
۶	هرشکلی بیانگر کدام نسبت از نسب اربعه است ؟
۷	جاهای خالی را با عبارت مناسب کامل نمایید : الف: مفهوم ذاتی از ..... قابل انفکاک نیست . ب : در هنگام تصور یک ذات ..... در نظر ما می آید . ج : مهم ترین وصف مفاهیم ذاتی ..... است . د : ادراک .....مقدم بر ادراک مفاهیم عرضی است .

	ه: گاهی دو مفهوم به گونه ای هستند که هیچ مصداق مشترکی ندارند این حالت را ..... می نامند
۸	بین مفاهیم زیر کدام یک از نسبت های چهارگانه (نسب اربعه) برقرار است ؟ الف : قند - شکر ب : شکل - نوزنقه ج : انسان - متعجب د : دلفین - حیوان ه : ایرانی - مسلمان و : کیوتر - ناطق ز : جسم - دارای ابعاد سه گانه
۹	مفاهیم ذاتی و عرضی را تعریف کنید و مثال بزنید.
۱۰	آیا مفاهیم عرضی از ذات قابل انفکاک هستند؟ همراه با مثال توضیح دهید .
۱۱	در جمله زیر دو مفهوم جزئی و یک مفهوم کلی مشخص کنید . (فرماندار شهرستان دهقان در جلسه امروز مشکلات معلمان این شهرستان را بررسی کرد)
۱۲	کدام گزینه مفهوم کلی است ؟ الف : این کتاب ب : مولود کعبه ج : دریاچه خزر د : قاره آسیا
۱۳	کدام گزینه حقیقت و ماهیت انسان را تشکیل نمی دهد؟ الف : رونده ب : سه بعدی ج : نامی د : حساس
۱۴	با توجه به جمله (علی دیروز در شهر مشهد دو رکعت نماز مستحبی به جا آورد) به سوالات زیر پاسخ دهید : الف : دو مفهوم کلی و یک مفهوم جزئی از جمله فوق استخراج کنید . ب : دو مفهوم از جمله ی فوق چنان انتخاب کنید که میان آنها (نسبت عام و خاص من وجه) برقرار باشد .
۱۵	کدام گزینه صحیح است ؟ الف : مادی و مجرد نسبت تساوی دارد ب : انسان و درخت از تصدیقات هستند ج : مفاهیم ماه و کعبه به ترتیب کلی و جزئی هستند د : شاعر بودن فصل انسان است
۱۶	کدام یک از این خصوصیات ذاتی انسان نیست ؟ *حساس بودن * سیاه بودن *کاتب بودن * متفکر و عاقل بودن
۱۷	ملاک تشخیص تصور کلی و جزئی چیست؟
۱۸	نسبت دو مفهوم (حیوان - سفید) را نوشته و قضایای حاصل از آن را بنویسید .
۱۹	نوع نسبت های میان مفاهیم ذیل را تعیین نمایید . الف) سفید و گچ ب) آبی و سبز
درس چهارم	
۱	جاهای خالی را با عبارت مناسب پر کنید :

الف : مفهوم درونی مشترک و.....مفهوم درونی اختصاصی است . ب : از مجموعه ..... و.....نوع به وجود می آید . ج : جنس مشترک میان حیوان و گیاه و جمادات ..... است . د : جنس قریب انسان .....وجنس های بعید او .....است .	۲
اصطلاحات زیر را تعریف کنید :	۳
الف : جنس ب : عرض عام	۴
هریک از موارد زیر مصداق کدام یک از کلیات پنجگانه است ؟ الف :دونده برای انسان ب : سه ضلع داشتن برای مثلث ج : درخت برای چنار د : هنرمند برای انسان ه : سخت بودن برای سنگ	۵
در کدام گزینه تمام موارد (نوع) است ؟ الف : دایره - خط - عددیک ب : مس - فلز - آهو ج : عدد یک - دایره - خط مستقیم ج : عدد یک - شکل - آهن	۶
آخرین جنس در مجموعه اجناس کدام است ؟ الف : جنس بعید ب : جنس قریب ج : جنس عالی د : جنس خاص	۷
از نظر درک و فهم تقدم مفاهيم زیر را مشخص کنید : انسان - نویسنده - حیوان - کشاورز - متفکر ۱ - ۲ - ۳	۸
جاهای خالی را با کلمات داده شده تکمیل کنید : (عرض خاص - فصل - عرض عام - جنس - نوع) چاق بودن برای انسان .....است . حیوان نسبت به انسان .....است .	۹
با استفاده از مفاهيم زیر جدول را کامل کنید : حیوان - سگ - انسان - مربع - مثلث - شکل	۱۰
منظور از جنس و فصل چیست ؟ در قالب یک مثال مشخص کنید . www.my-dars.ir	۱۱
سارا ، هدی ، رضا همه از حیث .....یکی هستند و تفاوتشان تنها در امور .....است .	۱۲
جنس قریب هریک از انواع زیر را مشخص کنید . (سرب - لاک پشت - زکام - کثیر الاضلاع هفت ضلعی)	۱۳
تفاوت فصل و عرض خاص در چیست؟	

۱۴	وجه اشتراک و اختلاف افراد و مصادیق یک نوع در چیست؟ یک مثال بیاورید.									
	درس پنجم									
۱	جاهای خالی را با عبارت مناسب پر کنید : الف : تعریف به ..... قوی تر از تعریف به رسم است . ب : در تعریف رسم تام از ..... و ..... بهره گرفته می شود . ج : در حد چه تام و چه ناقص حتما باید ..... ذکر شود و در رسم چه تام و چه ناقص باید ..... ذکر شود.									
۲	مشخص کنید هر یک از تعاریف زیر کدام یک از اقسام تعریف است ؟ الف : کمیت سه ضلعی داشتن = مثلث ب : جسم دروغگو = انسان ج : جوهر حساس = حیوان									
۳	وجه اشتراک رسم تام و رسم ناقص کدام است ؟ الف : جنس بعید ب : جنس قریب ج : فصل قریب د : عرض خاص									
۴	تعریف انسان به (جسم نامی کاتب) بیانگر کدام یک از اقسام تعریف است ؟ الف : رسم ناقص ب : رسم تام ج : حد ناقص د : حد تام									
۵	(انسان) را به حد ناقص و رسم تام تعریف کنید . کدام تعریف حد ناقص است ؟ الف : انسان = جسم ناطق ب : حیوان = جسم نامی حساس ج : مثلث = شکل سه ضلعی د : انسان = جسم نامی شاعر									
۶	در تعاریف زیر معرف ها را پیدا کرده و نوع تعریف را مشخص کنید .									
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>تعاریف</th> <th>معرف</th> <th>نوع تعریف</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>شکل سه ضلعی</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>جسم حساس</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	تعاریف	معرف	نوع تعریف	شکل سه ضلعی			جسم حساس		
تعاریف	معرف	نوع تعریف								
شکل سه ضلعی										
جسم حساس										
۷	اصطلاحات زیر را تعریف کنید . الف : حد تام ب : رسم ناقص									
۸	با قرار دادن کامات مناسب تعاریف خواسته شده را کامل کنید . الف) ..... ضاحک در تعریف انسان (رسم ناقص) ب) جسم نامی ..... در تعریف حیوان (حد تام)									